नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन उपसमूह उपप्रवन्धक, आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रुपरेखा :– यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :– लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :– २००

द्वितीय चरण :– अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :– ३०

१. प्रथम चरण : – लिखित परीक्षा **पूर्णाङ्क :– २००**

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन	१००	४०	विषयगत	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क	३ घण्टा
					४ प्रश्न X २० अङ्क = ८० अङ्क (समस्या समाधान)	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क	३ घण्टा
					४ प्रश्न X २० अङ्क = ८० अङ्क (समस्या समाधान)	

२. द्वितीय चरण : – अन्तर्वार्ता **पूर्णाङ्क ३०**

विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक

द्रष्टव्य :

१. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।

२ प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।

३. लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

४. विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।

५. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्क्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

६. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

७. पाठ्यक्रम लागू मिति :–

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन उपसमूह उपप्रवन्धक, आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :– प्रशासन र व्यवस्थापन

खण्ड क - (५० अङ्क)

१. सार्वजनिक व्यवस्थापन

१.१ सार्वजनिक व्यवस्थापन : परिचय, कार्यक्षेत्र, नवीनतम अवधारणा, विद्यमान चूनौती तथा समाधानका उपायहरु
१.२ प्रशासनिक विधिहरु (कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण, कार्य मूल्याङ्कन, कार्य विस्तृतिकरण, कार्य ढाँचा, संगठन तथा व्यवस्थापन पद्धति, व्यवस्थापकीय परीक्षण)
१.३ संगठनात्मक व्यवहार, समूह गतिशिलता र समूहगत कार्य
१.४ व्यवस्थापनको अवधारणा, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्तहरु
१.५ कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरु
१.६ व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरु
१.७ मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
१.८ व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, अधिकार प्रत्यायोजन, निर्णय प्रक्रिया र नेतृत्व
१.९ व्यवस्थापनका केही प्रमुख पक्षहरु : कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, द्वन्द व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, प्रकोप व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन र गूनासो व्यवस्थापन
१.१० वार्ता तथा संझौता सम्वन्धी सैद्धान्तिक र व्यवहारिक ज्ञान
१.११ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र संगठनमा महत्व
१.१२ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्यवन र मूल्यांकन प्रशासनको भूमिका
१.१३ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
१.१४ सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सार्वजनिक सेवा वडापत्र
१.१५ विश्वव्यापीकरण, उदारीकरण र सार्वजनिक संस्थानको अवधारणा र प्रयोग
१.१६ विमानस्थल व्यवस्थापनका नयाँ अवधारणाहरु बारे जानकारी
- सार्वजनिक नीजि साझेदारी (PPP) माध्यमबाट निजीकरण व्यवस्था
- व्यवस्थापन करार (Management Contract)
- कर्पोरेटाइजेशन
- निर्माण, स्वामित्व, संचालन, हस्तान्तरण (BOOT)
- स्थानीय तहमा हस्तान्तरण तथा संचालन

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

१ विकास प्रशासन र व्यवस्थापन

१.१ विकासका प्रशासनका सिद्धान्तहरु
१.२ नेपालमा विकास प्रशासनका चुनौतीहरु
१.३ नेपालको योजना र बजेट प्रणाली
१.४ नेपालमा आयोजना व्यवस्थापन
१.५ भ्रष्टाचार विरुद्धको शुन्य सहनशीलताको अवधारणा र नेपालमा भ्रष्टाचार नियन्त्रणको संस्थागत व्यवस्था
१.६ अन्तर्राष्ट्रिय बित्तीय प्रणाली (विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, एशियाली विकास बैंक)
१.७ खुल्ला अर्थतन्त्र र व्यापार उदारीकरण
१.८ वैदेशिक रोजगार र सेवा व्यापार

१.९ अन्तर्राष्ट्रिय आवागमन र व्यापार सहजीकरण
१.१० वार्ता र सौदावाजी सम्बन्धी कला
१.११ दिगो विकास, वातावरण र जलवायु परिवर्तन
१.१२ गरिवी निवारण : नेपालमा यसका लागि गरिएका प्रयास, उपलब्धि र चुनौतीहरु
१.१३ सार्वजनिक संस्थाको व्यवस्थापन
१.१४ नेपालमा नागरिक उड्डयनको विकास, चुनौती र समसामयिक अवस्था
१.१५ विकासमा सूचना प्रविधिको महत्व
१.१६ विकासमा वैदेशिक सहयोगको भूमिका र यसको उपयोग
१.१७ मानव विकास

२. व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकता

२.१ सार्वजनिक जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व
२.२ व्यवासायिकता, सदाचार र नैतिकताको अवधारणा र आयामहरु
२.३ सार्वजनिक प्रशासनमा व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकताको प्रबर्द्धनका उपाय र वर्तमान अवस्था
२.४ भ्रष्टाचार निवारण तथा भ्रष्टाचार निवारणका लागि गरिएका व्यवस्थाहरु

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (विषयगत)				
विषय	**खण्ड**	**अङ्कभार**	**लामो उत्तर**	**समस्या समाधान**
प्रशासन र व्यवस्थापन सम्वन्धी	**(क)**	५०	१ प्रश्न x १० अङ्क = १०	२ प्रश्न x २० अङ्क = ४०
	(ख)	५०	१ प्रश्न x १० अङ्क = १०	२ प्रश्न x २० अङ्क = ४०
जम्मा		**१००**	२ प्रश्न x १० अङ्क = २०	४ प्रश्न x २० अङ्क = ८०

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन उपसमूह उपप्रवन्धक, आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्वन्धी

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

१. गैर सैनिक हवाई उडान ऐन २०१५, नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३ र नागरिक उड्डयन नियमावली, २०५८ र त्यसको सार्न्दभिकता
२. नागरिक उड्डयन सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धीहरु, हवाई सेवा सम्झौता एवं नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको संस्थागत क्षमता
३. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ एवं नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि नियमावली, २०५७ बीचको कार्यात्मक अन्तर सम्बन्ध
४. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको संगठनात्मक संरचना, कार्यगत स्वायत्तता, तालुक मन्त्रालय र नेपाल सरकार बीचका बिभिन्न अङ्गहरुबीचको सहकार्य र समन्वयको वर्तमान अवस्था
५. विमानस्थलहरुको निर्माण, संचालन र उपयोगमा सार्वजनिक, निजी साझेदारी, जग्गा प्राप्तिमा देखिने समस्या र समस्या समाधानका उपायहरु
६. ICAO र नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण बीचको संस्थागत सम्बन्ध, ICAO को उडान सुरक्षा सुपरिवेक्षण प्रणाली
७. नेपालको हवाई नीति र पर्यटन नीति बीचको सर्म्पकता र अन्तरविरोधहरु
८. बजेटको सैद्धान्तिक अवधारणा र नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणमा भएको व्यवस्था

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

१. नेपालको सवैधानिक विकासक्रम, नेपालको संविधान र संविधानवाद, शक्ति पृथककीकरण, शक्ति सन्तुलन तथा राज्य संचालनका सर्वस्वीकृत मान्यता
२. नेपालमा हवाई यातायातको आन्तरिक एवं बाहय क्षेत्रको विकासक्रम, चुनौतीहरु एवं समस्या समाधानका नीतिगत, संस्थागत एवं प्रक्रियागत उपायहरु
३. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणमा मानव संशाधनको विकास, प्रशिक्षण, स्तरीकरण एवं व्यवस्थापकीय मान्यताहरुको अवलम्वन
४. नैतिकता, उच्च चारित्रिक मूल्य, व्यवसायिक क्षमता, निश्पक्षता, पारदर्शिता एवं ग्राहकहरुको सन्तुष्टि प्रतिको अपेक्षित एवं सवेदनशील व्यवहारमा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण मातहतका संगठनहरुको कार्यव्यवहार र कार्य सस्कृति
५. अख्तियार दुरुपयोग आयोग सम्बन्धि ऐन, २०४८ तथा नियमावली २०५९
६. विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरणको वर्तमान अवस्था र त्यसमा नेपाल सरकारका प्रमुख सरोकारवाला निकाय एवं नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको भूमिका
७. नेपालको सार्वजनिक कर्मचारी प्रशासनमा लोक सेवा आयोगको भूमिका
८. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरुको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६
९. नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७
१०. नागरिक उड्डयन सुरक्षा नियमावली, २०७३
११. सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
१२. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
१३. सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४
१४. जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४

१५. भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
१६. सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
१७. योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७४
१८. श्रम ऐन, २०७४
१९. आयकर ऐन २०५८ र नियमावली २०५९

दोस्रो पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिने छ ।

दोस्रो पत्र (विषयगत)			
विषय	**खण्ड**	**अङ्कभार**	**प्रश्न संख्या**
सेवा सम्वन्धी	(क)	५०	१ प्रश्न x १० अङ्क = १० २ प्रश्न x २० अङ्क = ४०
	(ख)	५०	१ प्रश्न x १० अङ्क = १० २ प्रश्न x २० अङ्क = ४०
जम्मा		**१००**	